

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábról poltseer egyszeri hirdetésnél 18 Ft., többszöri hirdetésnél 14 Ft. — Hivatalos hirdetésenként minden szó 4 Ft. — Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.		
Fél évre	4 kor.	A kiadók nevében:		
Negyed évre	2 kor.	Luktonich Gábor dr. Bárdi György dr. Darnay Kálmán.		
Egyes szám ára 20 fillér.				

Kosárcötő-iskola.

Örök érdeme marad Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek, hogy népünk legnagyobb rétegének, a nemzeti erők ez ősforrásának fejlesztését szerető gondjaiba vette. Nap-nap után új és új intézkedésekben nyilatkozik meg ez a gond. Ez intézkedések célja, hogy népünk szellemi erejét fejlesztve, oly ismeretek birtokába juttassa, hogy a megváltozott és megnehezedett életviszonyok között is sikerrel megállhassa az élet súlyos harcát, küzdelmét s ekként képessé tenye arra a nagy feladatra, amely szinte a nemzet fennmaradásával és jövő boldogulásával egyértékű.

Ennek a politikának egyik lánca-szeme, hogy népünk számára új foglalkozásokat nyit s ezzel új keresetforrások birtokába juttatja. E keresetforrások egyike a házi-ipar.

Fájdalom, népünknek háziipara nincs. Ami kevés volt az is eltűnt. Hosszu időn át az alsó néposztály ügyével-bajával vajmi keveset törődtek, legfőleg az adó és katoná-alanynak tekintették, ezt azután ki is préselték.

Azután jött a hatalmas, minden eszközre, cikkekre kiterjeszkedő osztrák ipar. A vasutakat szerte megépítették az országban, ezek a legkisebb falvakat is fölkeresték s vitték népünk nyakára az összes szükséges cikkeket — a nyirfaprépig. A magára hagyatott nép azután csekély háziiparát is elhagyta, hisz ott árulták a boltban, vitte érte keres-

ményét, vitte oly cikkeért is, amelyeket azelőtt a semmiből állított elő és nemcsak a saját házi szükségleteit fedezte vele, hanem még pénzelt is belőle.

Darányi miniszter lábra akarja állítani a magyar háziipart. Nemcsak a régit akarja újra visszaplántálni, hanem új ágakkal s evvel új keresetforrással is akarja gyarapítani, hogy biztosítsa azokat az anyagi és erkölcsi javakat, amik a háziipar üzésével járnak.

E cél keretébe belevonta Zalavármegyét is. Alsó Lendván, Tapolcán, Stridon kosárfonó és cirokkötő iskolát szervezett, míg a tél folyamán Sümeget szemelte ki hasonló iskola helyül. Leiratot intézett a gazdasági egyesülethez, s ennek közreműködését s erkölcsi támogatását kérte. A sümegevidéki gazdakör nem csupán lelkesedéssel ajánlotta meg közreműködését, hanem hasonló háziipar-iskola szervezését Csabrendek községére is kérte.

Mi annál melegebb szeretettel várjuk ez iskolák fölállítását, mert népünk semmiféle háziipart sem üz. Óhajtanó tehát, hogy a háziipar közte meghonosodjék. A kosárcötés pedig éppen alkalmas ág lesz, mert kellő piacra számíthat. A közönség enemu szükségleteit, kezdve a durva fahordó kosáron a finomabb fajta kézikosárig, mind máshonnan drága pénzért hozatott cikkekkal fődözi. A szőlőszállító kosaraknak egész özöne érkezik hozzánk messze vidékekről. Vajjon miért kell e pénznek máshova vándorolnia? Hisz a mi szegény gazdasági viszonyaink között minden fillért meg kell

fognunk, mert minden fillér számot tesz. A kosárcötés üzésével pedig sok koronára rugó mellékkeresetre tehet szert akárhány család. Üzheti a gazda, a felesége, a suttyó leány, a surján legény. Ezzel nem csupán a pénzfecsérelő helyekről vonódik el a család férfi része, hanem a ládatába is gyül olyan összegecske, ami a háztartás és ruházat költségeinél, az adó lerovásánál is számot fog tenni.

A kosárfonás mellett pedig a cirok, seprük kötése szintén alkalmas keresetforrással kínálkozik, mert népünknek a foglalkozásnak ez az ága szintén teljesen ismeretlen valami.

Várjuk hát ezt az iskolát a miniszter urtól. A városnak és a társadalomnak pedig meleg szeretetét és pártfogását ajánljuk. Mutassanak iránta kellő érdeklődést, támogassák teljes jóakarattal s legyenek rajta, hogy azok a magvak, amiket ez iskolák elvetnek, később, minél erősebb, minél virágzóbb fákká növekedjenek.

Az az iskola így lesz népünk áldása s így valósulnak meg azok a nemes intenciók, amiket a legalsó néposztály jobbarátja, igazi, gondviselő atyja, Darányi miniszter hozzáfűz.

Néhány szó kereskedelmünkről.

Mennyi öröm tölt el, mennyi dicsekedés hangzik el ajkainról, ahányszor a szép terveknek egy-egy családka hírét olvasom a lapok hasábjain! — Kár, hogy mind e terv nagy zajjal keletkezik, tündököl, hogy leessék nyomtalanul

Baltoni felhők.

A Balaton partján járkálok egyedül . . .
Fölöttem a felhők tarka szivárványa,
Nincsen az a festő, aki szebbet fessen,
Biborszinű felhő, ibolya kék, sárga . . .

A Balaton tükre szerelmes az Éghe,
Lesi, mint leányka, minden pillantását,
Amint ez változik, úgy változik maga,
Hanem érzelminek nem találja mását.

Baltoni szellő fujja a felhőket,
Tova szállnak büszkén a nagy Oceánig . . .
S az Ég kék azurja lenn a habok mélyén
Könnyben, fájdalomban milyen zölddé válik! . . .

Szegény, szép Balaton! nem áll szóba véled,
Amiért oly hü vagy, azért hagy el éppen
Karsu hirtívőd ne jársd utánna,
Ne küldd sirályaid a levegő-égben.

Más irigy nemzetnek nincsen köze hozzád,
Bübbajos Balaton, te szép magyar tenger!
Egészen miénk vagy és csakis a miénk,
Nem eredsz, nem hagysz el minket idegenben!

Kevesen tudják csak isteni szépséged,
Magad se gyanítod, te ártatlan lányka,
Hogy a nagy világon, akár merre járjunk,
Bajos szépségednek sehol sincsen mássa.

Átellenben kéklő hegyek orma látszik:
Szigliget, Badaacsony . . . Gondolatim hozzád
Meg visszazállanak . . . Himfy bus dalait
Szerelmes berkeid most is visszahangozzak.

Hajdan . . . oly régen már . . . én is itt bo-
[lyongtam,
Róssakónél, róssám, egy csókodra vágyva,
Menyasszonyi ajkad ábrándos beszéde
Magtanított itten hinni menyországba.

Nógradi Jenő dr.

A főhadnagy ur.

— A Sümege és Vidéke eredeti tárcája. —

Az őrnagy urral való kaland után, már másnap, a főhadnagy urral gyült meg a bajom. A reglamában ugyan az őrnagy után a százados következik, de most egyszer (hála az égnek) kimaradt. Hiába akárhogy erőltettem is a dolgot, de századosommal soha sem tudtam egy véleményre jutni. Ha én azt állítottam, hogy fekete, ő mindig bebizonyította, hogy a kóter fala fehér. Szóval minden rossznak ő volt az oka. De most nyugodjék békével az elfelejtetetlen, ha kimaradt, talán a sors akarata volt.

Az első kiszökésünket elrontotta ugyan az őrnagy ur, de ez korántsem vette el a kedvünket a másodiktól.

Másnap már kora reggel azon tanakodtunk, hogy civilben vagy legénységi ruhában lesz-e tanácsosabb kiszökni. Mivel nem tudtunk meggyezni, azért a dolgot estere hagytuk, akkor pedig szavazással döntöttünk a legénységi ruha mellett. Az előadások alatt mint a hárman evvel voltunk elfoglalva. Éppen a fizikai terem nagy és kényelmes padjaiban ábrándoztam a tegnapi történetek és a mai történendőről, midőn valaki nevenem szólított. Szomszédom oldalba lökött, hogy álljak föl!

Felálltam. Legnagyobb rémületemre egy zöld hajtókás főhadnagy várt tőlem valamire feleletet.

Jól tudtam, hogy most már nincs menekvés a hüvös elől, mert ismertem a szokásait. Már többször kerültem miatta az ugynevezett fekete hotelba. Volt neki ugyan is egy nagyon rossz szokása. Ha valaki a felelésnél a hallgatást aranyrak tartotta, mindig megkérdte tőle, hogy ki a legjobb barátja.

Persze csupa politikából is mindenki ily esetben a legjobb tanuló tartotta a legjobb barátjának. Erre a főhadnagy ur megkérdte a legjobb barátot, hogy valija meg őszintén, mit érdemel az illető a feleletére. A jó tanuló pedig, mint egy régi kadét iskolai közmondás is bizonyítja, mindig „grand drukkerok” szoktak lenni és így a feleletre rendszeren elégtelent adtak, mint legjobb osztályzatot.

Mégegyszer körülnéztem, de hiába vártam a sugást, mert már a főhadnagy ur egész közel volt a padomhoz.

a feledés semmisségebe. Figyelemmel kísérem Sümeg minden mozzanatát, a javulást hozót, a károsat és összehasonlítom, ha alkalmas nyílik, más, hasonló nagyságu e vidékbeli kisvárossal. Mondhatom, szomorú igazság, mennyire visszamaradt kis helyiségünk versenytársaitól. Még más vidéki város, természetesen akár Keszthely, Tapolca vagy Devecser minden lehetőséget elkövet forgalma élénkítésére, lakossága jövedelmének gyarapítására, mi sümegei haladni nem tudunk, stagnálunk, pedig jól tudjuk, hogy a stagnálás nem más, mint negatív fejlődés, azaz súlyos veszteség minden vonalon. Még egyesek, testület és városok teljes erejük megfeszítésével küzdenek a létért, erőlködnek előnyök után, amelyekből anyagi és erkölcsi hasznot merítenek remélnék és számtalan példa, hogy érdekeikért harcra kelnek, mi tuskodunk, gyűlölködünk, kicsinyeskedünk érdemtelen apróságokon és csépeljük az őrös szalmát.

Az érdeklődő lokalpatriótának első sorban szemébe ötlök az a napról-napra növekedő veszedelem, mely Sümeget az elébb felsorolt három városon kívül Szent-Grót és a kis János-háza rohamos kereskedelmi fejlődésével fenyegeti. Vonjunk a tényekből helyes következtetés és megfogjuk látni, hogy tetterős, kipróbált vezető kézre, messzelátó bölcs főre van szükségünk, hogy pótoljuk az elvesztettét és hogy velük lépést tarthassunk.

Kereskedelmünkéről óhajtanók szólni, ha volna. De kereskedelmi forgalmunk oly csekély, oly szűk korlátok között forog, olyannyira a kezdet kezdetén áll, hogy alig érdemel említést vagy pedig a „miniatura” elnevezésre méltó.

Mindenek előtt kell, hogy határvonalat vonjunk a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság között és tessék jól szemügyre venni, hogy a kereskedelem nem produktív, hanem az árak elhelyezésének közvetítése a termelő és fogyasztó között. Ezután menjünk megvizsgálni szegényes kereskedelmünk sanyaru helyzetét.

Bortermelő vidék közös-közepén, még azzal sem dicsekedhetünk, hogy nagy borkereskedelmünk volna. Boraink egykori jó hírnevének halvány nyomát egyetlen egy cég tartja fenn, mellyel — dicséretére legyen mondva, — sűrűn találkoznak hazánk különböző vidékén.

És most, meg kell vallanom, végeztünk kereskedelmünkkel, mivel a bört, követ, meszet stb. a kereskedelem fogalmán belül nem tárgyalhatjuk. Mindezek ipari termékeink, a forgalmunkat alkotó többi anyag pedig — hitem szerint — egyenkint sokkal lényegtelenebb, semhogy említésre méltó volna.

Se szeri, se száma annak a panasznak, hogy Sümeg nagy vidéknek híján van, ezért nem haladhat, szóval minden rossznak ez az egyedüli kútfője. Az igazi kereskedőnél tág a „vidék” fogalma. Az ő vidéke az egész járás, az egész megye, ország, sőt a külföld is, neki, mint mondani szokás, „a pusztá jég hátán is akad megélhetése”.

Igénytelen nézetem szerint társadalmi viszonyaink lazasága, az összetartás hiánya, a lépten-nyomon fel-felbukkanó gögös, önhitt elkülönítés okozza részint e vigasztalan állapotot és igaz az is, megengedem, hogy kereskedőink kevés kivétellel nem feltűnő élelmességűek.

Köztudomású, hogy a városok pozíciója mily szoros összefüggésben áll kereskedelmük

fejlettségével. Ha kívánjuk, hogy idővel a számottevő helységek egyikévé legyünk, saját erőnkkel, tulajdon verejtékünkön kell e pozíciót kivívunk, többet cselekednünk és kevesebbet terveznünk.

— r. — r.

A munkás és cselédpénztár közleményei.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédszolgálati Igazgatósága október hó 28-án tartotta rendes negyedévi ülését. Ez ülésen hozott határozatot az igazgatóság azok kérelme fölött, akik egyszerre tíz tagsági könnyvel akarták biztosítani magukat, Ezen az ülésen tárgyalta az igazgatóság Vujovich Benő nemes militicsi, Visnyovszky József nántúli és Pancsula Elek sumjáci lakos földmivelők kérelmét, akik segélyért folyamodtak az igazgatósághoz s akiknek, bár betegségeik nem balesetből származott, arra való tekintettel, hogy a szerződésileg elvállalt gazdasági munkát betegségük miatt nem tudták teljesíteni, s így egész nyáron keresetképtelenek voltak, az igazgatóság 140—150, illetve 60 kor. rendkívüli segélyt utalványozott.

A kereskedelmi miniszter fontos rendeletet adott ki a minap a munkás-szolgálati tagok főváltási és biztosítási díjainak beküldése tárgyában. Elrendelte ugyanis a miniszter, hogy a hatóságok a befizetési lap hátuljára postadíj utárfizetése nélkül minden egyes esetben ráírhatják, hogy a kérdéses összeget kinek a részéről terjesztik föl és milyen célra. Ez az üdvös rendelet nagyon meg fogja könnyíteni a hatóságoknak s különösen a községi jegyzőknek dolgát; miután eddig mindig külön levélben kellett felvilágosítást küldeni arról, hogy az egyidejűleg feladott összeget ki fizette be, s mire vonatkozólag, felvételi díj képen? vagy cséplőgép biztosítási díja gyanánt vagy egyéb célra? Ez az üdvös rendelet tehát igen nagy mértékben egyszerűsíteni fogja az eljárást.

Nemes emberbarát. Nákó Sándor gróf értesítette az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédszolgálati Igazgatóságot, hogy nagyszentmiklósi uradalmának 250 cselédjét beírta a pénztárba és a tagsági díjakat a saját pénztárából fogja fizetni. Bár minél nagyobb körben találna követőkre a nemeslelkű főúr példája.

H I R E K.

— **Halottak napja.** A kegyelet benső érzelmeivel áldozott közönségünk a halottak emlékének. Folyó hó 1-én, mindenszentek napján, egész vándorlás volt a temetőbe. Hordták a sok koszorút és virágot, hogy földszítsék a sírokat, körülfonták a fejfákat. Estenden pedig kigyúlt a lángok sokasága, fényt árasztva a halottak erszágában. 2-án, vasárnap reggel 8 órakor a helybeli állami realiskola ifjúsága a tanárok vezetésével kivonult a temetőbe. Itt Kisfaludy Sándor szobránál megállapodva, az énekkar Wiesinger Károly tanár vezetésével megható gyászszóval adott elő, majd *Kellemen* Károly dr.

igazgató ismert ékesszólásával méltatta Kisfaludy Sándor halhatatlan érdemeit s lelkes szókkal buzdította az ifjúságot, hogy szeressék e hazát s kegyeletes szívvel hódoljanak nagyjainak emlékének. A nagyhatású beszéd után megkoszorúzták a szobrot s azután a menet a Ramassetter-pár sírboltjához vonult, ahol *Gerecs* Károly tartotta az emlékbeszédet. Ebben szép szavakkal ecsetelve városunk nagy jötevőinek életét, mint ragyogó példaképet állította őket a fiatal-ság elé. Erre az énekkar a Himmuszt adta elő, letették kegyeletök jelül koszorújukat a sírboltra, mire a megemlékezés e szép ünnepe véget ért. Tanúi voltak a felső leányiskola növendékei is, kik szintén megkoszorúzták a Ramassetter-pár sírját. — Este újból kigyuladtak a lángok, mint a temetőt megtöltő közönség szeretetének, hálájának s kegyeletének jelei. Lassan-lassan mindjobban leereszkedett az éj kialudtak a lángok s a közönség hazatért. A halál siri nyugalma örökébe lépett: a halottak országa újból csöndes, néma lőn.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Alpár* Mór nagykanizsai izr. polgári iskolai tanítót a tapolcai állami polgári iskolához segédtanítónak nevezte ki.

— **Új segédtanfelügyelői állás vármegyénkben.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a vármegyei közigazgatási bizottság kelték megindokolt javaslatára elhatározta, hogy vármegyénk területére második segédtanfelügyelői állást szervez, melynek költségét az 1903 ik évi állami költségvetésbe fel is vette.

— **A temetőben.** A temető földszított sírjai között járkalva, el-elnéztem azokat a csinált-virágkoszorúkat, amelyekkel kegyeletes kezek a sírköveket virág pompába borították. És amint nézem a szingardag koszorúkat, lehangoló érzés járja át lelkemet ime, mennyi magyar véren, verejtéken szerzett pénz vándorol ki e réven is az országlól. Legszentebb érzelmeinket is megadóztatja az osztrák, hisz azok a csinált levelek, virágok a külföld számára teremnek dus gyümölcsöket. Ott hagyom a diszes sírboltokat s megyek tovább, a szegénység sírhalmi felé. Ezek fejfáján is ott függ a kegyeletes megemlékezés koszorúja, hazai föld termette levelekből, virágokból. Kalaplevéve állok ott, hisz e sírok egyszerű diszeit az az édes anyaföld termette, amely az alatt nyugvóknak is békés pihenőt ad. Bizony mondom, sokkal eszebb diszei azok a temetőnek, mint azok a fényes, de külföldről hozatott koszorúk. Ideje volna, hogy felhagyjanak azokkal az idegen föld csinált koszorúkkal. Talán azok a lenn porladó halottak is szívesebben vennék a magyar föld egyszerű virágait.

— **A szép kéz.** Hogy egy szép nő szép keze mennyit ér, az lehetetlen eldönteni. Az árak különféleképp ingadoznak. Ha osztályozni akarunk e téren a „fogyasztókat”, legelső sorban is a legkisebb, de a legideálisabb díjazásnál kezdhetjük. Egy angollal történt meg, aki nagyon gazdag is volt, hogy bolondulásig beleszeretett egy magyar szépség gyönyörű alabastrom-kezébe. Az angyal hevülése s rajongása hiába való volt a szép magyar nő után, mert, már egy daliás magyar urnak volt a felesége s ritka hévvel és boldogsággal szerette az urát. Az angolnak nagyon sok álmatlan éjszakát szerzett ez a helyzet s bármennyire iparkodott is az állapotot akcep-

— Mit csinált megint? Már megint aludt? kérdezé harsányan.

— Tévedni méltóztatik, főhadnagy ur, mert én a telefonról és alkalmazásáról gondolkoztam.

— Ugy, akkor biztosan tudni fogja, amit róla magyaráztam. Jöjjen csak ki és feleljen.

Szavai úgy hatottak rám, mint mikor a legnagyobb hőségben azt komandérozák, hogy „aufschritt”. Busan indultam a katedra felé, mert semmiről sem volt halvány fogalmam sem, csak azt tudtam, hogy telefonozni majdnem oly könnyű, mint verklizni és néha mint a verklinek, úgy a telefonnak is jó hasznát lehet venni. Így nem csoda tehát, ha a feleletem nagyon hamar hallgatásává vált.

— Tehát megint semmit sem tanult, hozzá még nem is figyelt.

— Kérem én minden szabad időmet a tudományok szenteltem. Tegnap még éjjel 11 órakor is Marossyval stukkoltunk.

— Na tudja mit, én másra bizom, hogy megbírája: mit érdemel a nagy szorgalmáért. Ki a legjobb barátja?

Na szervusz, gondoltam, most már biztosan be leszek estére csukva. Már majdnem a legjobb tanuló neveztem meg, mikor egy jó gondolatom támadt.

— V . . . Károly, feleltem szentelenül, az idén bukott meg inasodszor az érettségim, most már egészen el van ke

— Ahhoz semmi közöm, én a kadét iskolából kérdeztem.

No várj csak, gondoltam magamban, nem fogsz oly könnyen elbánni velem.

— Neudorfer a 4-ik évfolyamból, még tavaly Pilis-Csabán együtt . . .

— Én ebből az osztályból kérdeztem, szakítá félbe dühösen.

— Ebben az osztályban a legjobb barátom . . . Meszlényi, de most a helyőrségi kórházban van szegény, az utolsó kimenő alkalmával egész délután nála voltam, de már meg fog . . .

Szavaimat a társaim nevetése szakította félbe, kik közül a legtöbb örült, hogy emberére talált a főhadnagy ur az egyszer.

— De most már elég legyen belőle, dörgő a főhadnagy ur, mondja meg azonnal a jelenlévő legjobb barátja nevét, vagy pedig rögtön bezáratom.

Láttam, hogy ma aligha lesz menekvés, de még utóljára körülnéztem, mielőtt az osztály legjobb tanulóját legjobb barátomná adoptáltam volna. Ekkor a minapi kiszökő-társam, Zalay, vonta magára a figyelmemet, ki a drótnélküli táviratozás eddig fölaltat összes jeleivel törekedett tudtomra adni, hogy őt nevezem meg.

— Zalay, kiáltottam lelkesedéssel, mert tudtam, hogy ő nem fog cserben hagyni.

— Azt gondolhattam volna, az is épp oly jó madár, mint maga, de az most nem baj. No-

hát kedves Zalay ur, mondja meg őszintén: milyen jegyet adna barátjának e feleletére?

Zalay komolyan körülhéz, mint egy tudós professzor, ki egy új baktériumot fűdözött fel és a meggyőződés mély basszusán felel:

— Én legalább is kitűnőt adnék neki, főhadnagy ur, mert . . .

Nem tudta tovább folytatni a nagy nevetéstől, úgy, hogy a főhadnagy urnak is eszébe jutott, hogy ő is volt valaha növendék és velünk együtt nevetett.

Mikor lecsendesült a hálás publikum ovációja, és még csak egypár elmaradt kacaj hallatszott, megszólalt a főhadnagy ur, Zalayhoz fordulva:

— Üljön le, ezentul nem fogom többé az önök tanácsát figyelembe venni, hanem majd magam itélek. Magának meg, szólit hozzá, az egyszer megkegyelmezek, nem adok elégtelent, hanem pusztuljon mielőtt előbb a helyére.

Még egy parancsát sem teljesítettem ily örömmel, mint a mostan kaptottat, 3 lépéssel megtettem azt az utat, ami előbb tíz is volt. A helyemre érve, áldottam a telefonszállójával együtt, hogy most már másodszer rántott ki kellemetlen helyzetemből.

Balaton.

tálni, s lemondani a szép nőről, mégsem tudott emléktől szabadulni, különösen a gyönyörű kéz jelent meg álmaiban. Miután társaságban ismerkedett meg a szép magyar asszonnyal, tudta, hogy Magyarország melyik déli megyéjében, melyik városában lakik... Egy őszi esti alkonyaton, mikor a szép kéz tulajdonosának a kuriáján épp egy kedélyes társaság volt együtt a környékből s helyi szokás szerint kacagott a a vigság a nagy díófa alatt, a kutyák eszevesztettül kergetnek egy poros, lerongyosodott alakot, aki egyenesen a társasághoz tartott. A díófa alatt a rongyos alak megjelenésére hirtelen elcsendesedett s néhány fiatal bácskai ficsur ki akarta tessékélni a poros alakot. Ez azonban nem törődve sem a kutyákkal, sem a ficsurok dörmögésével, egyenesen a háziasszonyhoz tartott és előkelő eleganciával meghajította magát s hirtelen — megcsókolta a kezét.

— Bocsánat asszonyom — szolt az idegen — azt hiszem, megérdemeltem ezt azért a hosszú utért, amit Londontól idáig — gyalog tettem.

A szép kéz tulajdonosa aztán fölismerte angol barátját, akit a legnagyobb vendégszeretettel halmoztak el önfeláldozó gyengédségéért.

Tehát a szép női kéznek a legkisebb ára egy rajongó csók, hogy aztán mekkorára emelkedik annak az értéke, lehetetlen abban a miliókat reprodukálni.

— Népkönyvtár. A Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa a vallás és közoktatásügyi miniszterium adta állami segedeleméből *Perlakon* is helyez el egy 1000 koronás népkönyvtárt.

— Ismerető. Ki ez az ur? Az állatorvos-e, vagy az új szolgabíró?

— Nem tudom. De eredj csak hozzá és mondd neki, hogy a fogad fáj. Ha receptet ad, akkor ő az állatorvos, ha pedig pofon vág, bizonyos lehetsz benne, hogy a szolgabíró volt.

— A pózör. Ha nem is valamennyi, de némely vonaton van fülke a nők számára is. Valamelyik forró nyári napon a női fülke egészen el volt foglaltva, úgy, hogy néhányan a nők közül kiszorulván, a szomszédos fülkét is felhasználni kényszerültek, amelynek egyedüli utasa különben egy magas temető, de gigerli tekintetű fiatal ember volt.

Csakhamar észrevette, hogy a fülke majdnem egészen megtelik s esetleg az ő kényelmes ülése is veszélyeztetve lézsen.

Mikor tehát egy éltesebb hölgy közeledett, jónak látta, hogy az ijesztgetés terére lépjen:

— Jó asszony — jegyezte meg kissé leereszkedően — ez a szakasz férfiak számára van fentartva.

De majdnem hanyatt dőlt meglepetésében, mikor az idős hölgy rárivall:

— Hát akkor maga mit keres itt!

— Kuruzsolás. Ez is olyan nyavalya, mint a babona, soha sem pusztul ki az emberek köréből. Ime: *Császár* István járásbírósi hivatal-szolgálat felelősé sulyos beteg. Míg a férj a hivatalba járt, beteg nejét orvosi kezelés alá vette Sipos Józsefné. Mindenféle állati hulladékból készített valami büzös kotyvalékot s ezt adta a betegnek azzal az utasítással: vegye be s két kezét az ég felé emelve, táncolja körül az udvart. Természetes, a furcsa gyógyításnak semmi fogantatja sem lett, hanem a beteg egyik rohamában kikiabálta a kuruzsolást. Erre a járásbírósi kérdésére fogta a kuruzsoló asszonyt, s minthogy ismétlődés esete forgott fenn, 100 korona büntetésre ítélte. Szerencsésje az asszonynak, hogy medicinája ártalmatlan volt, különben bizony még sulyosabb büntetés lett volna a vége. Kiirjuk, had okuljanak belőle a javas asszonyok.

— Kegyeletsértők. Ugy látszik, azok a dorbézőző legények, akik vasárnap esténként végig ordítazzák az uccákat, semmi szentet sem ismernek. Mintha az emberi léleknek minden szikrája kialudt volna, szívökből. Mikor a vadállatot is elfogja a fájdalom, ezeknek a bitangoknak akkor sem nyílik meg a szive, hogy egy kis érzés szálljon bele. Midőn gyászt ölt minden ember, midőn a sziveket átjárja a szeretet, az engesztelődés és néma fájdalom érzése, ezek a nyomorult gazfickók elég brúálisák, hogy oda-szemtelenkedjenek ahol a fájdalom honol s istentelen viselkedésükkel megbotránkosztassák a közönséget. Halottak estéjén, ezen a legszentebb estén, részeg csoportok éktelen ordítással, trágár dalokkal vonultak ki a Kálvária-úton a temető felé s megzavarták a temetőben lévő ezrek kegyeletének nyilvánulását. És nem volt semmiféle rendőrség, hogy ez istentelenek szóját betömésük s őket becsületre tanították volna. Bizony ilyen garázdaság évtizedek óta sem esett meg Sümege. Hát jegyezzék meg jól ezt az esetet rendőrök, csendőrök, hatóságok, hogy jövőre másra tekinthessék ezeket a minden jóérzésből kivetkőzött duhaj gazembereket. Őd vős volna, ha a halottak napja előtt való dél-

után 4—5 óraker bezáratnák azokat a fészkeket, ahol ezek a bitangok szedik magukba a virtust — bor képében. Egyébként ennek kapcsán föl hívjuk az illetékes rendőri közegeket, hogy a záróra megtartásáról egyéb napokon is gondoskodjanak.

— Hauser János öngyilkossága. Hauser János dr. nagykanizsai ügyvéd, aki szeptember végén kétszáz ezer koronás sikkasztás és csalás után megszökött, október 31-én letartóztatta a regensburgi rendőrség. A nagykanizsai kir. ügyésznek tudomására jutott, hogy Hauser Hager József álnév alatt Salzburg vidékén búdoszik s hogy erre a névre Linzbe poste restante levelet vár. A kir. ügyész október 21-én arcképének és pontos személyleírásának megküldése mellett megkereste a linzi rendőrséget, hogy Hauser-t tartóztassa le. A linzi rendőrség azonban nem teljesíthette a megkeresést, mert a posta a leveleket Regensburgból érkezett távirati utasításra Regensburgba továbbította. A kir. ügyész erre a regensburgi rendőrigazgatóságot kereste meg Hauser letartóztatása végett. A regensburgi rendőrség Hauser-t, aki a postahivatalban csakugyan jelentkezett leveleiért, október 31-én, délelőtt 11 óraker letartóztatta. A letartóztatás fogantatása és a személyazonosság megállapítása után Hauser egy őrizetlen pillanatban sztrikint vett be és pár másodpercnyi vergődés után meghalt. Erről Stobalus regensburgi városi tanácsos a kir. ügyészséget táviratilag értesítette. Ugyanazon a napon a regensburgi kir. törvényszék értesítette a nagykanizsai királyi ügyészséget, hogy Hauser János halálának okát és személyazonosságát bíróság megállapította és megkereszte az ügyészséget, hogy megengedhető-e a holttest eltemetése. Az ügyészség nem tett kifogást, de kérte, hogy a holttestet fényképezzék le. A család a temetésen nem képviseltette magát.

— Pugacsev. Az orosz nemzeti jellemnek érdekes típusa Pugacsev jelleme és sorsa. Felkelő volt Katalin királysága alatt és trónjára és koronájára vágyott. Csak Oroszországban képzelhető el oly bizarr és érdekes élet, amilyen Pugacsev volt. Pugacsev közönséges kozák volt, ki mint katona szolgált, aztán többféle kihágásért száműzetésre ítéltetett. Sikerült megszöknie, az ázsiai határon a Jaik folyó mellett, csakhamar egy egész kozák csapat vette körül és mint III. Péter cár, tábornokoknak és grófoknak nevezte ki fő hivat. Elfoglalta az Oranburg vidéki kisebb erődítéseket és mint a nép felszabadítója lépett fel a nejjével, a cárnővel szövetséges nemeseik ellen. Egy ideig Pugacsev hatalmában volt a Volga egész középső medencéje, de a rendes katonaság előtt nem állhattak meg a barbár csapatok és a kormány szigorúsága és erélye nagyon csökkentette a felkelők számát és hátróságát. Egy döntő csata után magok párthívei adták ki Pugacsevet, hogy amnestiát nyerjenek. A trónkövetelőt, ki magában eszközt látott Oroszország megrontására, Moszkvában kivégezték. Pugacsevről és koráról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 171. füzet. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

— A megmentett katonatiszt. Egy fiatal, délcég katonatiszt, ezredének disze, felebbvalónak dédelgetett kedvence, fülög szerelmes volt egy művelt leányba. Házasságot is ígért neki. Katonáknál azonban kaució nélkül nem lehet házasságot kötni. A leánynak nem volt több pénze egy pár ezer koronánál, ennél fogva a hadnagynak le kellett mondani tisztii állásáról, hogy ígretét beválthassa, mert imádottjának csillogó szemei győztek az atilla arany csillagai fölött. Egy előkelő részvénytársaságnál pénztárnoki állást nyert el és itt már elég volt menyasszonya pénze a szükségelt kauciohoz. A boldog jegyespár alig győzte várni a kitűzött esküvő határnapját, midőn a véletlen egyszerre nagyot változtatott a fiatal pár sorsán és boldogságuk felhőtlen egét egy cikkázó villámcsapás zavarta fel. Egy délután a vőlegény szédült ábrázattal rohan menyasszonyához. Tönkretettek, édes, egyetlenem! — Végünk van! Egy volt tisztársamért, kit elhelyeztek innán, jóállottam nagy összeg erejéig s ez a szerencsétlen ember öngyilkos lett, amit csak ma tudtam meg, midőn a jóállási váltó alapján lefoglalták a kauciót. Ha nem tudom a váltót rövid idő alatt rendezni, elvesztem állásomat! Elképzelhető az eddig boldog pár kétségbeesett helyzete. A menyasszony vigasztalja, biztatja és buzdítja a vőlegényét és midőn éppen a nagy veszélyre és Isten jószágára hivatkozna, kopogtattak. Tessék, felelt a félig meglepett és félig kétségbeesett menyasszony és egy komoly úriember lép be, mint a Török A. és Tsa bankháznak, mely Magyarországon a legnagyobb osztálysorsjáték tizlet, képviselője s

jelentti, hogy a budapesti Teréz körút 46. szám alatti főútleből jön. Anélkül, hogy sokat magyarázgatna, leolvás a menyasszony asztalára egy csomó ezres bankot és kéri a nyerő sorsjegyet. Ime ismét habizonyult, hogy ahol a baj legnagyobb, ott Isten segítségével legközelebb.

Közgazdaság.

Lucernások megjavítása. Ritkulásnak induló lucernások megjavítására legmegfelelőbb eszköz a gipsznek használata. — A gipszest a klimatikus viszonyok szerint különböző időben végezhetjük. — Hazai viszonyaink között legcélszerűbb ősszel elszórni és azt beboronálni. — Holdanként 2—3 métermázsa elegendő.

Buzavetés löhere után. Ha a buzát löhere után vetjük, úgy nagyon kívánatos a löherefeldet kétszer is megszántani és pedig feltéve, hogy az ekéken előhántók vannak, az előszántás veendő mélyre és a mások vagyis a vetőszántás sekélyre. — De a mélyszántás feltétlenül csakis előhántóval felszerelt ekével eszközölendő, mert ha a löheretövek közel a föld szivéhez nem metszettek le, hanem a 18—20 cm-re járó ekével aláfördítatnak, akkor sok újabb kihajt és elgyomosítja a következő vetést. — Ha azonban ekénk nincsen előhántóval felszerelve, akkor úgy is járhatunk el, hogy a löheretartót feltörjük hármask ekével igen sekélyre és utána közönséges ekével 18/20 cm-re azonnal aláforgatjuk. — A vetőszántás előtt tanácsos lesz 150 kg. szuperfoszfátnak holdanként való elszórása amelynek hatása annál inkább biztosra vehető, mert a löheretartó a talajt nitrogénben gazdagítja.

Őszi keverék. Ezen elnevezés alatt az őszi borsónak vagy búkkönynek rozssal, illetve árpával való keverékét értjük. — Magában a keverékben az árpa, illetve rozsa csak támasztékul szolgál a borsónak vagy búkkönynek, épen azért azokból csak minimális mennyiség veendő. — A keverék a vetésforgóban a gabona után következhet s alája a talajt egy tarlóhántással s egy középnyelű vetőszántással készítjük elő; a vetőszántás előtt elszórva egy kat. holdra 120—150 kg. szuperfoszfátot, amelynek hatása a következő évben is érvényesül még. Az őszi keverék vetési ideje szeptember eleje. — Vetőmagszükséglet 130—150 liter. — Kora tavasszal: áprilisban már rendszerint kaszálható. — A terméseredmény 100—160 g. zöld takarmány.

Megérkeztek

a legujabb őszi és téli divat-szövetek; miért is ajánlja ezeknek legpontosabb és legolcsóbb elkészítését

G R Ü N F E L D J.
uri szabó.

ezelőtt Epstein Vilmos A. Sümege.

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
S Ü M E G E N.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a téli időnyre a legjobb minőségű bőrből, legfinomabb kidolgozásu és tartós uri-, női-, gyermekcipőket és orosz-bagaria csizmákat készítek a legolcsóbb árért, a n. é. közönség teljes megelégedésére.

A n. é. közönség bizalmát és b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
S Ü M E G E N.

Üzletáthelyezés.

A t. közönségnek van szerencsém szives tudomására jutattni, hogy Sümege Kossuth Lajos-uccában levő épület- és bútortasztalos üzletemet a PETRICS-féle házba, a Darnay-féle vaskereskedés szomszédságába helyeztem át és gazdagon felszerelt érc- és fakoporsó raktarral bővítettem.

Gyász esetek alkalmával a temetkezés teendőit: u. m. a ravatalozást, a halottas szoba díszítését stb. elvállalom.

A t. közönség nagyrabecsült pártfogását kéri

tisztelettel
KLAFFL LAJOS
épület- és bútortasztalos.

A

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszer.

== Kapható mindenütt. ==

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima veszők melyen leszállított áron. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem telne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebből szükségletét az én költségen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemetek és magvak.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen károsmentesek. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékoztató végett szíves fénynyomata díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nyívesen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hozsonra ne fordítanak, városa, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családuál egyaránt. Így még azoknak is érdekeben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgáltatást tesznek.

Diócsemetek. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi 10-15 évben rendkívül elterjedt.

Cím: **Érmelleki Első Szőlőoltvány Telep.**
Nagy Kágya u p Székelyhid.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben.
1.000.000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
1 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4850 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összesen	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.
Nagyon sokan szerencsések lettek általunk! Kilenc millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.
Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizennégy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagyis 150 kor.
" negyed (1/4) " 150 " 3— "
" fél (1/2) " 3— " 6— "
" egész (1) " 6— " 12— "

A sorsjegyeket *utánvétellel* vagy a *pénz beküldése* ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, azonnal de legkésőbb

folyó év november hó 20-ig
mely napon a húzás kezdetét veszi, bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZA

Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI. Terezkörút 46/a. Fiókok: I. Váci-körút 4. 2. Múzeum-körút 11. 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és Társa
Bankháza
Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget () utánvétellel () kéréssel () postai utalvánnyal () küldöm. () mellékelt bankkor. összegben () jegyekben (bélveg)

A nem letszó törleendő.

Pontos cím.

38n. tk. 1902.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Baksa István végrehajtható kiskoru Tar Anna és társai végrehajtást szenvedők elleni 230 korona tökévelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. bíróság területén levő a csáfordi 337 sztkvben f. 106. hrsz. alatt felvett ingatlanból Tar Anna, Katalin, János, Zsófi és Mária kiskorukat illető 1/4 részre 168 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi november hó 24-ik** napján délelőtt 10 órakor Csáford községében megtar-

tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 168 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sümege, 1902. augusztus hó 30-ik napján.

Szerdahely, kir. aljbíró.

PENTZ MIHÁLY
KÖFARAGÓ MESTER
SÜMEGEN.

Nagy sarkó-raktár
bel- és külföldi márványokból,
granit és sienitből, stb. kövekből.

Elvállal és készít: siremlékeket,
uti kereszteteket, Szent Háromság
szobrokat, kriptákat, épület munkákat s minden e szakmába vágó munkákat és javításokat . . .